

Literaturanmeldelser.

Report of the eighth international geographical Congress. held in The united States 1904 er nylig udkommen og danner et smukt udstyret Bind i stort Oktav paa ikke mindre end 1064 Sider. Foruden en Omtale af Kongressens Organisation, en Dagbog og en Fortegnelse over de fremførte Forslag og Resolutioner etc., indeholder den 148 større eller mindre Afhandlinger. Der har været indleveret ialt 220 saadanne til Kongressen.

O. Olufsen.

Oberst Per Nissens Kort over Norge. Forlagt af H. Aschehoug & Comp. (W. Nygaard) 1905.

Den bekendte norske Topograf Oberst Nissen har udarbejdet et Kort i fem Blade, der omfatter hele Norge. Det nordlige Norge er fremstillet paa et Blad i 1 : 1,000,000 og det sydlige Norge i 4 Blade i 1 : 600,000. Kortene er farvelagte, smukt fremstillede og de forskellige Signaturer tydelige. De giver ikke alene en god Oversigt over det bjærgrige Land med sit Utal af Øer, Halvøer, Fjorde og Søer, men ogsaa en Mængde Detaljer af Veje, Stier, Passager, Skydsstationer, Højdeforhold etc., og egner sig af den Grund fortrinlig til Turistkort. De mange Fremmede, der gaar paa Rejser i Norges herlige Natur, blandt andet ogsaa fra Danmark, kan disse Kort i høj Grad anbefales. Kortene er trykt paa stærkt Papir, sammenlagte i bekvemt Lommeformat og koster 2 Kr. 50 Øre pr. Blad.

O. Olufsen.

Ch. H. Hawes: Im äussersten Osten. Von Korea über Wladiwostok nach der Insel Sachalin. Reisen und Forschungen unter den Eingeborenen und rus-

sischen Verbrechern. Autorisirte Übersetzung aus dem Englischen, mit 87 Illustrationen und 5 Karten. K. Siegismund. Berlin 1905. St. Oktav. 575 S. Pris 9 Mark.

Alt hvad der kommer af ny Literatur fra disse mere af Autoriteterne end af Naturen afspærrede Egne kan paaregne Interesse, da der navnlig om den saare interessante Ø Sachalin, mærkelig ved sit Klima, sine uhyre Skove og sin indfødte Befolkning af Ainoer og Giljaker, saa godt som ingen Literatur gives. Fagmanden vil da i denne Bog finde et og andet, der har videnskabelig Værdi baade af etnografisk, klimatologisk og anden Natur, men det er rigtignok lidt i Forhold til Bogens store Omfang. Det meste af den omhandler Forbryderhistorier, Udladelser om Embedsmændene, Misgærninger i disse afsides Egne, der som russisk Deportationssted i Tider har været berygtede, og man faar ikke Indtryk af Forf.s Upartiskhed i saa Henseende. Havde Forf. blot paa Grundlag af Immanuels korte Beskrivelse af Sachalin i sin Tid i Petermanns Mitt. givet sig i Lag med at præsentere os en Del Detailoptegnelser om Naturforholdene paa de af ham berejste Ruter paa Sachalin, saaledes som en Rejsende med almindelig Dannelselse maa kunne give dem, vilde han have gjort Geografien en ikke ringe Tjeneste.

NB. Sachalin er nu efter Freden imellem Japan og Rusland delt imellem disse to Magter efter den 50. Breddegrad. Øens Indbyggerantal er c. 36,000. Næsten hele den hvide Befolkning bestaar af deporterede Russere, Embedsmænd og Soldater. Den indfødte Befolkning bestaar af 2000 Giljaker, 1300 Ainoer, 750 Orotshoner og 200 Tunguser (Bull. American. geogr. Society. H. 12. Dec 1905. S. 726.

O. Olufsen.

Mindre Meddelelser.

Kaptajn Daniel Bruuns Undersøgelsesrejse til Island, Færøerne og Norge i Sommeren 1905. Fra den 11. Juni til 9. September f. A. foretog Kaptajnen en Undersøgelsesrejse til de ovennævnte Landsdele. Rejsens Formaal var forskelligt. Dels gjaldt den kulturhistoriske og arkæologiske Studier i Almindelighed, dels skulde han for den kgl. grønlandske Handels Direktorat og med Indenrigsministeriets Bemyndigelse indsamle Oplysninger om forskellige Erhvervsgrene,

som mulig kunde komme til Anvendelse paa Grønland, saaledes bl. a. Indretning af Ederfuglevarp (paa Island og Færøerne) og Renavl (i Norge) — endvidere skulde han for den islandske Regering fortsætte sine Undersøgelser af de gamle Fjældveje gennem den ubeboede Del af Island — endelig havde Nationalmuseets 2. Afdeling i København anmodet ham om at besøge Kirkebo paa Færøerne, hvor der foretoges Restavrering af den gamle Domkirkeruin, og hvor en Restavrering af

„Blokstuen“ paa det gamle Bispepæde var projekteret, i Henhold til Bevilling given af Rigsdagen.

Island besøgtes først. Paa Vestlandet, navnlig ved Stykkisholm, foretoges Undersøgelser paa de Steder, hvor Erik den Røde havde boet forinden sin Afrejse til Grønlands Opdagelse. Paa Øksnø og Sydere i Indløbet til Haamsfjorden blev der paavist Levninger af hans Beboelsessteder, ligesom en lille Ø, bygget op af Basalt, hvor de saakaldte „Dimunarklokker“ (70 Smaafjælde), findes ved en Bugt, i hvilken Erik udrustede sit Skib til Grønlandsfarten, besøgtes. Endvidere foretoges Undersøgelser paa det gamle Torsnes Tingsted, tæt ved Stykkisholm, som og paa andre Steder i Egnen.

Iøvrigt indsamledes paa Vestlandet, som ogsaa senere andetsteds paa Island og Færøerne de ønskede Oplysninger om Ederfuglevarp.

Fra Reykjavik foretoges dernæst en Rekognoscering af en Del indre Fjældveje, hvilke fra Geysir og Thingvallir fører Nord paa og Vest om Langjøklen, saaledes baade gennem Kaldidalur, mellem Langjøklen og Ok, og Vest om Ok. Det var oprindelig Hensigten at fortsætte Undersøgelserne fra Halmanstunga videre til Nordlandet, men usigtbart Vejr forhindrede Udførelsen af denne Plan. Iøvrigt besøgtes Surts-hulen, hvor der foretoges Opmaalinger af de middelalderlige Tilflugtssteder for Fredløse, samt den berømte Gaard Reykholt. Undersøgelsen af Fjældvejene var iøvrigt et Led i den Række Undersøgelser, som Kaptajnen tidligere har foretaget af lignende, saaledes over Kølen og Springesand m. m.

Det islandske Alting har sidste Sommer bevilget Midler til Udgivelsen af en Beskrivelse af disse Fjældveje gennem det øde Indre, hvilke for største Delen og efter Kaptajnens Anvisning er blevne afmærkede med Varder, saaledes at Vejfarende nu kan finde Vej, selv i usigtbart Vejr. Fra Island rejses til Færøerne, hvor Kirkebø efter Planen besøgtes, og hvor Kaptajnen lejlighedsvis hivaanede et Grindedrab i Midvaag paa Vaago.

Efter en halv Snes Dages Ophold paa Færøerne gik Rejsen til Bergen, derfra til Thronhjelm og videre til Egnen ved Reitan Station, Nord for Røros, hvor der findes Fjæld-Lapper. Under et Ophold i Højfjældene hos disse fik Kaptajnen Lejlighed til at gøre sig bekendt med Renavl, ligesom han indsamlede Oplysninger om Nomadernes Levesæt i det hele taget.

Efter 3 Maaneders Fraværelse vendte Kaptajnen derefter tilbage til København.

Royal Geographical Society of Australasia Queensland har besluttet at arrangere en Fest i Slutningen af Juni 1906 til Minde om Selskabets 21-aarige Stiftelsesdag. Der vil udgaa nærmere Efterretning til de geografiske Selskaber, hvilke vil blive indbudte til at lade sig repræsentere ved denne Lejlighed.

The American Philosophical Society (stiftet 1743) har udsendt Indbydelse til et festligt Møde i Anledning af 200 Aarsdagen for Benjamin Franklins Fødsel.

Celebration.

Tuesday April 17

8 p. m. Meeting for reception of Delegates and of Addresses.

Wednesday April 18

10 a. m. } General Meeting for presentation of papers on
2 p. m. } Subjects of Science.
8 p. m. } Addresses.
Franklins Researches in Electricity by
Edward L. Nichols. Ph. D.
Modern Theories of Electricity and their relation to the Franklinian Theory by Ernest Rutherford. D. Sc., F. R. S.

Thursday April 19

11 a. m. Conferring of Honorary Degrees by the University of Pennsylvania.
3 p. m. Ceremonies at the grave of Franklin.
9 p. m. General Reception.

Friday April 20

11 a. m. Addresses on Franklin as Citizen and Philanthropist by Horace Howard Furness, Litt. D. (Cantab).
Printer and Philosopher by Charles William Eliot, L. L. D.
Statesman and Diplomatist by Joseph Hodges Choate, L. L. D., D. C. L.
7 p. m. Banquet.

Den niende internationale geografiske Kongres skal afholdes i Genève 1908, og vil vare fra 27. Juli til 6. August. Initiativet til den er taget af Société de Géographie de Genève, der til den Tid tillige kan fejre 50-Aarsdagen for sin Stiftelse. Der er allerede udsendt foreløbige Meddelelser herom til de geografiske Selskaber.

Geografisk Selskab i Mexiko fejrer den 20. Maj d. A. en Mindefest til Ære for Kristoffer Columbus. Det er den Dag 400 Aar, siden han døde i Valadaliid. Der er udgaaet Indbydelse til samtlige geografiske Selskaber om at lade sig repræsentere ved denne Lejlighed.

Jordens Befolkning angives af Professor Supan i 1904 til at være 1,503,300,000 Indb., der fordeler sig saaledes:

Evropa	392,264,000	104	pr. Kvadratmil.
Asien	819,556,000	46.5	-
Afrika	140,700,000	13	-
Amerika, N.	105,714,000	13	-
- S.	38,482,000	5	-
Avstralien og			
Polynesien	6,483,000	2	-
Polaregnene	91,000	.	-

Senegal. Den sidste Folketælling i Senegal gav i Maj 1904 107,826 Individuer, hvoraf 2713 Militære. Antallet af Evro-pære var 4479, hvoraf 1228 Soldater og 912 Funktionærer. Befolkningstætheden er 9,5 pr. Kvadratkm. S. norm. de Géogr. Januar—Marts S. 61.

Ainoerne. Den bekendte kvindelige amerikanske Forskningsrejsende Jessie Ackermann har fornylig besøgt Ainofolket paa Nordkysten af Øen Jesso, hvor de foruden paa Sachalin, Kamtschatka og Kurilerne endnu lever. Hun udtaler følgende om dem i Wide World Magazine: Mændene er langt stærkere og solidere byggede end Japanerne, og de mangler den mon-